

Comisia Națională pentru Cercetări Antarctice
(CNCA)
din Academia Română (AR)

NOTA 8 / 2018

- Expeditori:** Secretarul CNCA, Dr. Florica Topârceanu, și Consultantul ATCM-CEP al CNCA, CS II Mihaela Cotta, mentori în Grupul E&O **Data:** 19.03.2018
Rev. 23.03.2018
- Destinatari:** Membrii și colaboratorii CNCA din cadrul MAE, MM, MCI și Reprezentanței Comisiei Europene în România
- Subiect:** Programul de E&O al CNCA „*Cunoaște și protejează Antarctica!*”, ediția 2018: **Concurs de eseuri și alte producții artistice (desen, pictură, fotografie, poster, colaj, etc) pe teme polare pentru studenți și elevi** în contextul celebrării a 150 de ani de la nașterea savantului Emil Racoviță (15.11.1868), 20 de ani de activitate continuă a României în cadrul Tratatului asupra Antarcticii (1998-2018) și 10 ani de la admiterea României în SCAR (14.07.2008)

Stimați colegi,

În conformitate cu prevederile Art. 5.1 din Statutul CNCA în vigoare, potrivit cărora *CNCA promovează și încurajează cunoașterea științifică, înțelegerea și educarea cu privire la orice aspect al Regiunii Antarctice, la rolul Regiunii Antarctice în sistemul terestru, precum și la efectul schimbărilor globale asupra Regiunii Antarctice*, și

În conformitate cu prevederile Art. 5.4 din același Statut, potrivit cărora *CNCA promovează integrarea științei antarctice în educație la toate nivelurile*,

Grupul de Educație și Diseminare (Outreach) a informației antarctice (E&O) din CNCA a lansat la 20 februarie a.c. **Concursul de eseuri și alte producții artistice pe teme polare pentru studenți și elevi**, în cadrul Programului „*Cunoaște și protejează Antarctica!*”, ediția 2018 (tabelul 1).

Tabelul 1. Sesiunile tematice și calendarul de desfășurare a concursului

Sesiunea	Tematica	Termene		
		<i>Depunerea lucrărilor</i>	<i>Anunțarea rezultatelor</i>	<i>Ceremonia de premiere</i>
1	Celebrarea a 150 de ani de la nașterea savantului Emil Racoviță (15.11.1868)	23-31 martie 27 septembrie	21 aprilie 5 noiembrie	23 aprilie 15 noiembrie
2	Celebrarea a 20 de ani de activitate continuă a României în cadrul Tratatului asupra Antarcticii (1998-2018)	10 mai 17-27 septembrie	15 iunie 5 noiembrie	15 iunie 1 decembrie
3	Celebrarea a 10 ani de la admiterea României în SCAR - Comitetul Științific pentru Cercetări Antarctice (14.07.2008)	23-31 martie 15 iunie	23 aprilie 14 iulie	10 mai 14 iulie
4	Viața sălbatică în regiunile polare	21 aprilie 17-27 septembrie	10 mai 1 decembrie	15 iunie 11 decembrie
5	Protecția mediului polar - un deziderat pentru fiecare dintre noi ca răspuns la schimbarea climatică globală	10 mai 4 octombrie	1 iunie 1 decembrie	15 iunie 11 decembrie

Conform datelor prezentate în Tabelul 1, concursul se desfășoară în cadrul a 5 sesiuni distincte, fiecare în două etape calendaristice, care includ și Săptămânile Polare Internaționale, de Primăvară și Toamnă, precum și Ziua Internațională a Antarcticii, ca evenimente specifice pentru APECS Internațional (Asociația Oamenilor de Știință la Început de Carieră Polară), scopul concursului fiind astfel în acord cu Art. 6.3 din Statutul CNCA, potrivit căruia CNCA sprijină activitatea membrilor APECS în România.

Contribuția la *Educația în materie antarctică și Diseminarea informației antarctice* (E&O) coordonată la nivel național și internațional din perspectiva Tratatului asupra Antarcticii (TA), cu relevanță directă pentru activitatea Comitetului pentru Protecția Mediului antarctic (CEP), reprezintă în prezent prioritatea nr. 3, dintr-o listă de 16 priorități, ale Planului Strategic de Lucru Multianual al Reuniunii Consultative a Tratatului Antarctic (ATCM), încadrându-se în nivelul 2, dintr-o gamă de 3 niveluri de priorități care fac obiectul Planului de Lucru pe 5 ani al CEP (vezi Tabelul 2).

Tabelul 2. Presiunile asupra mediului antarctic identificate în Planul de Lucru pe 5 ani al CEP, adoptat de ATCM-CEP 2017, Beijing, China

Nivelul de prioritate	Problema / Presiunile asupra mediului antarctic aflate în atenția CEP
1	Introducerea speciilor neindigene
	Turismul și activitățile ONG
	Implicațiile schimbărilor climatice în ceea ce privește mediul
	Elaborarea planurilor de management, noi sau revizuite, pentru ariile protejate
	Funcționarea CEP și planificarea strategică
2	Repararea sau remedierea deteriorărilor mediului
	Monitorizarea și situația raportării privind mediul
	Protecția și managementul spațiului marin
	Îndrumări specifice sitului pentru siturile vizitate de turiști
	Privire de ansamblu asupra sistemului de zone protejate
	Diseminare (popularizare) și Educație
	Implementarea și îmbunătățirea prevederilor privind EIA* din Anexa I**
	Desemnarea și gestionarea siturilor și monumentelor istorice
3	Cunoașterea biodiversității
	Protecția valorilor geologice remarcabile

* EIA = *Environmental Impact Assessment* / Evaluarea Impactului asupra mediului (antarctic)

** Anexa I la Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii

Potrivit obiectivului prevăzut la Art. 5.1 din Statut, CNCA promovează și încurajează *cunoașterea științifică, înțelegerea și educarea cu privire la orice aspect al Regiunii Antarctice, asupra rolului Regiunii Antarctice în sistemul terestru, precum și cu privire la efectul schimbărilor globale asupra Regiunii Antarctice*. În acord cu acest obiectiv, inițiatorii concursului pun la dispoziția participanților o serie de *informații orientative privind tematica sesiunilor* (prezentate în Tabelul 3) și o *bibliografie selectivă* (89 de referințe), pe care participanții o vor putea îmbogăți, după caz, cu diverse articole publicate în reviste de specialitate, în funcție de tema pe care o vor aborda. Sperăm ca acest concurs să devină un preambul pentru viitoare proiecte de licență și masterat în domeniul științelor polare, în vederea pregătirii noii generații de specialiști polari în contextul schimbărilor climatice globale cu impact asupra Regiunilor Polare.

Lucrările pentru concurs vor cuprinde: titlul, numele și prenumele autorului, denumirea unității de învățământ, orașul, județul, date de contact (e-mail, telefon). Textul eseurilor va fi redactat respectând structura: introducere, cuprins, concluzie și bibliografie, în maxim 3 pagini pentru elevi și maxim 6 pagini pentru studenți. Imaginile inserate (fotografii, hărți, grafice) vor fi însoțite de legendă cu precizarea obligatorie (sub imagine) a sursei folosite. Redactarea eseurilor se va face electronic, utilizând fontul Times New Roman, 12, cu spațiere la un rând, sau de mână pentru elevii care nu au acces la computer. Prima pagină va include, deasupra titlului lucrării, *numărul și denumirea sesiunii la care se va depune lucrarea*, așa cum apar în tabelul 1, iar pe ultima pagină, la sfârșit, se va scrie *Cadru didactic coordonator*,

precizându-se numele și prenumele acestuia.

Reguli similare de identificare vor fi urmate și de autorii lucrărilor artistice, altele decât eseuri. Lucrările vor fi comunicate concomitent la adresele florisci@hotmail.com și mihaelacotta@yahoo.com, sau după caz, prin poștă la adresa Academia Română, Comisia Națională pentru Cercetări Antarctice (cu mențiunea *pentru concurs pe teme polare*), Calea Victoriei nr. 125, sector 1, București, cod poștal 010071.

În conformitate cu **principiul de reprezentare echilibrată pe regiuni naționale, pe grupe de vârstă și gen (masculin și feminin) promovat de SCAR în toate activitățile sale**, membrii CNCA inițiatori ai concursului adresează colaboratorilor din învățământul mediu și superior rugămintea de a-i mobiliza și pe colegii lor din alte unități de învățământ în organizarea și desfășurarea acestui concurs la nivel național.

Lucrările premiate vor fi incluse în broșuri/volume/albume, pentru a căror publicare vor fi făcute demersuri la Academia Română. Potențialii sponsori sunt bine-veniți. Această activitate a României va fi făcută cunoscută la Tratatul asupra Antarcticii, pe [ATCM Discussion Forum](#), în cadrul Grupului de Contact Intersesional E&O 2017-2018. Lucrările pe teme polare, individuale sau reunite în broșuri/volume/albume, vor constitui **resurse educaționale** în domeniul polar ale României, cele mai reușite având șansa de a fi promovate de SCAR, la care Academia Română, prin CNCA este Membru Asociat, în cadrul activităților Grupului [Capacity Building / Dezvoltarea Capacităților](#) (<https://www.scar.org/educational-resources/>)

Tabelul 3. Informații orientative privind tematica sesiunilor

	Tematica sesiunilor
Sesiunea 1	Celebrarea a 150 de ani de la nașterea savantului Emil Racoviță (15.11.1868): <i>explorator polar</i> - primul biolog din lume care a cercetat viața în Antarctica în cadrul primei expediții științifice internaționale (Belgica 1897-1899), prima din lume care a și iernat acolo, <i>fondator al biospeologiei</i> și al primului <i>institut de biospeologie</i> din lume la Cluj, <i>președinte al primului Congres al naturaliștilor din România</i> (1928), <i>președinte al Academiei Române</i> (1927-1929), <i>membru asociat al Academiei Belgiene</i> (1947) ales cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la expediția antarctică „Belgica”, al cărei program științific este recunoscut de COMNAP (Consiliul Managerilor Programelor Naționale Antarctice / PNA) ca fiind piatra de temelie a PNA actuale. Cele peste 1300 de specimene antarctice (botanice și zoologice) colectate de Emil Racoviță au fost studiate de 80 de specialiști de mare prestigiu ai epocii, belgieni și din alte țări europene, rezultatele asupra faunei antarctice fiind publicate într-un număr impresionant de 60 de volume. Au fost descrise și 55 specii de licheni, 27 specii de mușchi, 249 de specii/forme/varietăți de floră marină, dintre care 40 de specii și 38 de varietăți erau noi pentru știință. Ca omagiu și recunoștință pentru contribuția sa excepțională la studiul florei și faunei din Țara de Foc și Antarctica, o serie de specii (diatomee, acarieni, coleoptere, thaliacee, pești, etc) au primit numele lui Emil Racoviță. Un grup de 3 insule din largul coastei de vest a Ținutului Graham poartă numele de <i>Insulele Racovitza</i> (64°31'S, 62°05'V, cartografiate în 1955). Timp de 10 ani (2005-2015) baza australiană Law din Antarctica de Est a funcționat cu denumirea <i>Law-Racoviță</i> prin contribuția Dr. Ing. Teodor Gh. Negoită.
Sesiunea 2	Celebrarea a 20 de ani de activitate continuă a României în cadrul Tratatului asupra Antarcticii. România: Parte Contractantă (Neconsultativă) la <i>Tratatul asupra Antarcticii</i> (TA) din 15.09.1971, Membru CEP din 03.02.2003 prin ratificarea <i>Protocolului pentru Protecția Mediului</i> la TA. Autoritatea națională competentă - Ministerul Afacerilor Externe, autoritatea națională în CEP - Ministerul Mediului. SCAR - statut de Observator la TA. Dr. Ing. Teodor Gheorghe Negoită - primul român care a prezentat planuri strategice și rezultate științifice la Reuniunile Consultative ale Tratatului asupra Antarcticii (ATCM), reprezentând România în organismele Sistemului Tratatului Antarcticii: ATCM-CEP, SCAR, COMNAP (1998-2011). Operatorul Național Antarctic: Fundația Antarctică Română 2005-2011, Academia Română prin CNCA din 2012. Cooperările științifice și logistice în Antarctica: acorduri bilaterale cu Australia, Uruguay, Republica Coreea; alte cooperări cu Federația Rusă, China, India, Argentina.
Sesiunea 3	Celebrarea a 10 ani de la admiterea României în SCAR - Comitetul Științific pentru Cercetări Antarctice (14.07.2008) realizată de Dr. Ing. chimist Teodor Gh. Negoită (1946 -2011): <i>explorator polar</i> în Arctica și Antarctica (14 + 4 expediții), fondator al <i>Institutului Român de Cercetări Polare</i> (1994-2011), al <i>Fundației Antarctica Română</i> (1996) și al primei <i>Stații de Cercetări Științifice a României în Antarctica</i> , „Law-Racoviță”, redenumită „Law-Racoviță-Negoită” (operatori 2005-2015: Australia - România), <i>primul român care a atins Polul Nord</i>

	<p>(21.04.1995), <i>organizator al primelor simpozioane de cercetări polare din România</i> (cu participare internațională) 2006, 2007, 2008.</p> <p>SCAR, având secretariatul cu sediul la Cambridge, Marea Britanie, coordonează cercetarea științifică în domeniul antarctic la nivel internațional prin 6 Programe de Cercetări Științifice, respectiv două pentru fiecare din cele 3 domenii științifice active în Antarctica: științele geonomice, științele vieții și științele fizice. Activitățile SCAR se desfășoară în grupuri științifice (de programe, de experți și de acțiune), administrative, consultative și de inițiative mixte. Prin Legea nr. 163 din 11.12.2014, Parlamentul României a aprobat Ordonanța Guvernului nr. 7/2014 privind aprobarea plății cotizației anuale a României ca Membru Asociat la SCAR. Contribuția anuală a României la SCAR este de 5.000 \$ din 2012, și 7.000 \$ din 2018. Cercetătorii români au participat continuu cu lucrări la Simpozioanele și Conferințele Bienale ale SCAR (SCAR OSC) începând din 2001.</p>
Sesiunea 4	<p>Viața sălbatică în regiunile polare</p> <p><i>Arctica</i>: ocean înghețat înconjurat de uscatul a 8 state (Canada, Danemarca incluzând Groenlanda și Insulele Feroe/Feroe, Federația Rusă, Finlanda, Islanda, Norvegia, Suedia și SUA). <i>Antarctica</i>: continent înghețat înconjurat de ocean (cu limita exterioară la confluența apelor sudice ale Oceanelor Atlantic, Indian și Pacific). Apele de coastă ale Oceanului Arctic sunt cele mai bogate în pește din lume. <i>Antarctica</i> este continentul cel mai rece, cel mai înalt, cel mai uscat, cel mai bătut de vânturi, cel mai curat și cel mai înghețat de pe planeta Pământ. Circa 2-5% din continentul antarctic este fără gheață (oaze) unde cresc în timpul verii alge, mușchi, licheni. Biodiversitatea în Oceanul de Sud este cea mai bogată din lume, deoarece apele foarte reci permit dizolvarea unei concentrații mai mari de oxigen. Krilul (crustaceu ca un crevet, maxim 6 cm/2g, specia animală cea mai abundentă de pe planetă) este o componentă specială a Oceanului de Sud, fiind hrana de care depind peștii, calmarii, păsările marine, pinguinii, focile și balenele. În adâncurile Oceanului de Sud trăiesc organisme surprinzătoare (ex. peștele cu dinți (toothfish) maxim 1,7 m/130 kg). Adaptări ale faunei la mediul polar: blană groasă, strat adipos gros sub piele, straturi de pene îndesate, sânge cu proteine "antifreeze" (care împiedică înghețarea), enzime active la temperaturi scăzute, schimbarea culorii blănii multor animale arctice în funcție de anotimp, etc. În Arctica trăiesc numeroase mamifere terestre: bou moscat, ren, caribu, vulpe, lup, iepure. În Antarctica nu există mamifere terestre. Ursul polar nu se întâlnește niciodată cu pinguinul. Uimitoarea rândunică de mare zboară între Arctica și Antarctica, trăind două veri în fiecare an și niciodată iarna.</p>
Sesiunea 5	<p>Protecția mediului polar - un deziderat pentru fiecare dintre noi ca răspuns la schimbarea climatică globală. <i>Amenințările cu care se confruntă Regiunile Polare</i>: poluarea diversă, epuizarea ozonului stratosferic, schimbarea climatică, acidifierea oceanelor, intensificarea traficului / turismului, introducerea de specii neindigene, etc.</p> <p>Arctica acționează ca un depozit pentru tot felul de <i>poluanți</i> din emisfera nordică (rezultați în ultimul secol din exploatarea minieră și a petrolului din tundră, și din activitatea industrială din zonele euroasiatice și nord-americe, aduși prin circulația atmosferică, curenții oceanici sau râuri, pe măsură ce curg în mare), care sunt deja detectați în cantități măsurabile în aerul arctic, zăpadă, sedimente, apă, faună și chiar ființe umane (cum sunt Inuiții, care trăiesc din pescuit și vânat). Diverse forme de poluare industrială și contaminare sunt constatate și în gheața și fauna antarctică. <i>Subțierea stratului de ozon din stratosferă (epuizarea ozonului stratosferic)</i>, observată mai întâi deasupra Antarcticii în anii 1980, este cauzată de diverși aerosoli (freon și alți CFC / clorofluorocarburi) utilizați pe scară largă în sectorul industrial în anii 1950-1970 ca agenți: de refrigerare, propulsie pentru aerosoli, agenți de ignifugare și de curățare, foarte stabili (100 de ani), astfel că, deși interziși, recuperarea completă a stratului de ozon ar fi posibilă abia în 2070. Același efect poate fi observat și în Arctica, dar într-o măsură mai mică. <i>Ozonul din stratosferă</i> ne protejează de efectul dăunător al radiațiilor ultraviolete, spre deosebire de <i>ozonul din troposferă</i> (aerul pe care îl inhalăm) - un poluant rezultat din activitățile umane (emisii industriale, gaze de eșapament), dăunător sănătății omului, florei și faunei.</p> <p>Schimbarea climatică și acidifierea oceanelor sunt două efecte ale poluării atmosferice cu gaze de seră (emisii de CO₂ continuu crescute, din arderea combustibililor fosili (cărbune, petrol, gaze naturale) în termocentrale, procese industriale, folosirea autoturismelor, distrugerea pădurilor).</p> <p>Diferența dintre vreme și climă: <i>vremea</i> - condițiile atmosferice zilnice (temperatură, precipitații, vânt, umiditate), <i>clima</i> - media vremii pe termen lung (30 de ani sau mai mult, conf. WMO/OMM).</p> <p><i>Încălzirea climei</i> este evidentă în Arctica. Temperaturile au crescut de două ori mai rapid decât media mondială. Viteza cu care se topește gheața depășește toate așteptările.</p>

Flora și fauna arctică sunt afectate în mod grav de aceste schimbări dramatice prin pierderea habitatului (gheața). Și comunitățile umane sunt afectate: drumurile și casele se prăbușesc odată cu dezghețarea permafrostului, iar practicile tradiționale de vânătoare devin imposibile, deoarece gheața plutitoare devine periculos de fragilă. Schimbările climatice se resimt și în Antarctica, deși mai puțin severe decât în Arctica. În Peninsula Antarctică, temperatura aerului a crescut cu 2,5°C în ultimii 50 de ani. Dezintegrarea unor ghețari de șelf în ultimii 20 ani sau sosirea unor specii adaptate climatului mai cald demonstrează că partea de vest a Antarcticii începe să simtă efectele încălzirii. Krilul din Antarctica, situat la baza lanțului trofic, este sensibil la schimbările de temperatură și o scădere a biomasei lui va afecta toată fauna din Antarctica.

Legislația polară: management și conservare

Protecția Regiunii Arctice este promovată de **Consiliul Arctic** (înființat în 1996), o structură interguvernamentală. Statele arctice sunt membre ale unor inițiative juridice internaționale, unele datând de câteva decenii. Regiunea Arctică intră sub jurisdicția câtorva sisteme de guvernare internațională pe mai multe nivele, care alcătuiesc împreună "*complexul regimului arctic*", în curs de extindere. Dintre componentele acestui complex, 14 convenții și acorduri sunt foarte importante pentru toate statele regiunii, de exemplu UNCLOS - *Convenția Națiunilor Unite privind Dreptul Mării* (UNCLOS). Cele 8 țări din Regiunea Arctică au, fiecare, drept de suveranitate asupra apelor lor teritoriale (de la coastă spre marginea platoului continental) și pot exploata resursele din Zona Economică Exclusivă (ZEE), care se întinde pe o distanță de 200 de mile marine de la coastă. Dincolo de ZEE, "marea liberă" se bucură de statutul internațional. Dacă o țară este capabilă să demonstreze că resursa geologică de sub fundul Oceanului Arctic este o extensie naturală a platoului continental de pe teritoriul său, ea poate depune o solicitare pentru minerit sau foraj. Pe măsură ce gheața marină din Arctica se topește, sunt deschise noi rute de transport maritim și noi posibilități de exploatare a resurselor din subsolul Oceanului Arctic. În acest context, diferite națiuni au efectuat studii geologice în Arctica.

"Formele de impact ale unei Arctici care se încălzește" (Impacts of a Warming Arctic) este un raport complex al proiectului internațional ACIA (Arctic Climate Impact Assessment) promovat de Consiliul Arctic și IASC (Comitetul Științific Internațional Arctic).

Spre deosebire de Arctica, Antarctica este protejată de un tratat internațional, care numără în prezent 53 de Părți (State) Contractante. Sistemul Tratatului asupra Antarcticii, care include **Tratatul asupra Antarcticii** (TA), semnat în 1959 la Washington și ratificat în 1961, și **Protocolul pentru Protecția Mediului** la TA (Protocolul de la Madrid) semnat de 32 de țări în 1991, și intrat în vigoare în 1998, creează un cadru pentru guvernarea internațională a Antarcticii. Sistemul TA definește Antarctica ca rezervație naturală dedicată păcii și științei în folosul umanității și interzice orice activitate minieră, militară sau de depozitare a oricărui tip de deșeuri, inclusiv deșeuri nucleare, până în anul 2048. *Comitetul pentru Protecția Mediului antarctic* (CEP), înființat în 1998 (ca organism consultativ de experți care oferă consiliere și formulează recomandări Statelor Părți la Tratatul asupra Antarcticii cu privire la implementarea Protocolului de la Madrid, cu anexele sale, a elaborat recent un *Program de Lucru privind Răspunsul la Schimbările Climatice*, a cărui implementare se desfășoară în prezent în cadrul Tratatului asupra Antarcticii.

În 1982, ca răspuns la creșterea interesului comercial pentru resursele de krill din Antarctica (componentă cheie a ecosistemului arctic) și la supraexploatarea altor resurse marine din Oceanul de Sud, a fost înființată, printr-o convenție internațională (Convenția pentru Conservarea Resurselor Antarctice Marine Vii, CAMLR Convention, înființată în 1980), *Comisia pentru Conservarea Resurselor Antarctice Marine Vii* (Commission on Conservation of Antarctic Marine Living Resources - CCAMLR, al cărei secretariat are sediul la Hobart, Australia) *cu scopul de a conserva viața marină antarctică*. CCAMLR are 25 de membri (24 de state plus Uniunea Europeană). CCAMLR folosește o abordare precaută, pe baze științifice, pentru administrarea ecosistemului marin. Programele CCAMLR (de cercetare, monitorizare și aplicare a măsurilor de conservare) în zona de acțiune a Convenției aduc o contribuție valoroasă pentru securitatea alimentară la nivel global.

Și tu poți ajuta la protecția Regiunilor Polare! Folosește alternative în activitățile tale zilnice pentru reducerea poluării mediului! Aprofundează-ți cunoștințele despre Regiunile Polare și implică-te în protecția mediului polar și global!

BIBLIOGRAFIE selectivă

Sesiunea 1 - **Celebrarea a 150 de ani de la nașterea savantului Emil Racoviță (15.11.1868)**

1. **Emil Racoviță**, *Spre Sud - Prin Patagonia și spre Polul Sud*, ediție apărută sub îngrijirea Dr. **Dan Coman**, ediția a II-a, Colecția "Știința învinge", Nr. 55, Editura Tineretului, 1959.
2. **Motaș C.**, *Emil Racoviță (1868-1947)*, în: *Figuri de naturaliști*, pag. 289-339, Editura științifică, București, 1960.
3. **Motaș C., Emil Pop, N. Sălăgeanu, R. Codreanu, V. Gh. Radu, Val Pușcariu, Ștefania Avram**, *Emil Racoviță - Opere alese*, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1964.
4. **Emil Racoviță**, *Jurnal - filmul mării aventuri polare*, 100 de ani - Expediția "Belgica" 1897-1899, ediție îngrijită de **Alexandru Marinescu, Anca Bănărescu și Alexandru Ifîmie**, Editura Compania, 1999, ISBN 973-99224-6-4 (Jurnalul lui Emil Racoviță împreună cu zeci de scrisori inedite, sute de desene și fotografii, cele cinci conferințe ținute în Franța și România, articole din presa vremii, explicații, note de lectură și documente).
5. **Alexandru Marinescu**, *O expediție numită "Belgica"*, Editura Ion Creangă, 1991, ISBN 973-25-0281-9.
6. **Gheorghe Racoviță**, *A ști sau a nu ști. Adevărurile vieții lui Emil Racoviță*, Editura Academiei Române, 1999, ISBN 973-27-0631-7.
7. **Gheorghe Racoviță**, *Emil Racoviță - Biografie*. <http://emil-racovita.speosub.ro/biografie/>
8. **Dumitru Murariu**, *Grigore Antipa și Emil Racoviță - colegi, prieteni și proeminente personalități ale științei românești și mondiale*, Studii și Comunicări (Revistă editată de Divizia de Istoria Științei (DIS) a Comitetului Român pentru Istoria și Filozofia Științei și Tehnicii (CRIFST) din Academia Română), vol. IV, pag. 63-79, 2011.
9. **Fundația Arte Vizuale**, *Exploratorul*, film documentar regizat de **Titus Muntean și Xântus Gábor**, consultant științific principal Prof. Dr. **Gheorghe Racoviță**. 11 martie 2015. <https://www.youtube.com/watch?v=iVajWJkMhco>
10. **Dumitru Murariu**, *Emil Racoviță despre viața animalelor și plantelor din Antarctica*, Columna, (Revistă a Asociației cultural-științifică "Dimitrie Ghika - Comănești", Supliment cultural-științific al revistei Studii și Comunicări, editată de Divizia de Istoria Științei (DIS) a CRIFST al Academiei Române), nr. 4, pag. 21-29, 2015. columna.crifst.ro/sites/columna.crifst.ro/files/articole/columna_2015_1_01.pdf
11. **Pompiliu Manea**, *Emil Racoviță și urmașii lui, Spre Polul Sud*, Editura Mediamira, Cluj-Napoca, 2015, ISBN 978-973-713-317-5. (Citat de pe coperta a 2-a: "...Inițiativa ca un grup de șase exploratori clujeni să meargă spre Polul Sud, pe urmele lui Racoviță, aparține profesorului universitar Iosif (Pepi) Viehmann, asistentul și vrednicul urmaș al savantului. P Manea")
12. **Dumitru Murariu**, *Les pinnipede antarctiques. Recherches d'Emile Racovitz*, Ed. Univ Européenne, 10 oct. 2016, (în limba franceză) ISBN-10: 3841611486; ISBN-13: 978-3841611482.
13. **Mircea Popescu**, *Emil Racoviță (1868-1947) - Savant, explorator și deschizător de drumuri în cercetarea biologică și speologică*, Independența Română - Independența prin cultură (publicație sub egida Fundației Literar Istorice "Stoika"), 8.11.2016. <http://www.independentaromana.ro/emil-racovita-1868-1947/>
14. **Mihaela Cotta, Florica Topârceanu, Giorgiana Sascău**, *Marea Unire - 1 Decembrie 1918, moment de cotitură în cariera savantului Emil G. Racoviță*, în Programul "Antarctica Day" Sesiunea 2017 - Celebrăm România, Celebrăm Antarctica! al Comisiei Naționale pentru Cercetări Antarctice (CNCA) din Academia Română, 6 decembrie 2017. <http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc2017/d1214-AntarcticaDay%202017ActivitateRacovitaCNCA2.pdf>
15. **Erc Press (Gabriela Plopeanu, Irina Volcinski)**, *ABC - Tot ce trebuie să știi despre Emil Racoviță*, Editura Erc Press, 2017, ISBN 978-606-602-564-5.
16. **Maria Besciu**, *Triunghiul de aur al biologiei românești: Antipa - Racoviță - Voinov, prietenie - profesie - pasiune*, Simpozionul Național "Ecoterra", Ediția a IX-a: Povești de viață ale unor oameni celebri, 15.12.2017, Ploiești, volum pag. 4-7, Editura Casei Corpului Didactic Prahova, 2017, ISBN 978-606-8752-76-1.
17. **Sanda Bufnilă**, *Emil Racoviță, în drumul său prin necunoscut*, Simpozionul Național "Ecoterra", Ediția a IX-a: Povești de viață ale unor oameni celebri, 15.12.2017, Ploiești, volum pag. 93-96, Editura Casei Corpului Didactic Prahova, 2017, ISBN 978-606-8752-76-1.
18. **Mariana Karban**, *Grigore Antipa și Emil Racoviță - prieteni și personalități ale științei*, Simpozionul Național "Ecoterra", Ediția a IX-a: Povești de viață ale unor oameni celebri, 15.12.2017, Ploiești, volum pag. 132-137, Editura Casei Corpului Didactic Prahova, 2017, ISBN 978-606-8752-76-1.

19. **Georgeta Bălașa**, *Emil Racoviță - Explorator al Antarcticii și fondator al biospeologiei*, Simpozionul Național "Ecoterra", Ediția a IX-a: Povești de viață ale unor oameni celebri, 15.12.2017, Ploiești, volum pag. 153-155, Editura Casei Corpului Didactic Prahova, 2017, ISBN 978-606-8752-76-1.
20. **Romfilatelia** - o lume într-un timbru: *Centenarul expediției antarctice "Belgica"*, Prima zi a emisiunii 18.08.1997, București - **Claudiu Furnea** 4 timbre: Emil Racoviță (L 450), Frederick. A.Cook (L 650), Roald Amundsen (L 1600), Adrien de Gerlache (L 3700), și **I. Dumitrană** 1 timbru: Emil Racoviță - 1868-1947, Poșta Română (55 Bani), 1968.
21. **LAW-RACOVITA BASE.** - **New Zeal** (pe yahoo) / **law-racovita base.** - **Shades Stamp Shop** (pe google). <http://www.newzeal.com/theme/bases/Rumania/Racovita.htm>

Sesiunea 2 - Celebrarea a 20 de ani de activitate continuă a României în cadrul Tratatului asupra Antarcticii și Sesiunea 3 - Celebrarea a 10 ani de la admiterea României în SCAR - Comitetul Științific pentru Cercetări Antarctice (14.07.2008)

1. **Tratatul asupra Antarcticii** din 1.12.1959, Text publicat în Monitorul Oficial al României, 1971. <https://lege5.ro/Gratuit/g43danju/tratatul-asupra-antarcticii-din-01121959>
2. **Map of Antarctica** (Harta Antarcticii). http://www.ats.aq/imagenes/info/antarctica_e.pdf
3. **Protocolul privind Protecția Mediului la Tratatul asupra Antarcticii** (cunoscut ca "Protocolul de la Madrid"), Adoptat la Madrid - 04.10.1991, Ratificat de România prin Legea nr. 553/2002. <http://www.mmediu.ro/new/wp-content/uploads/2014/06/36%20Legea%20nr.%20553%20din%2014.10.2002%20Protocolul%20privind%20protectia%20mediului%20asupra%20Antarcticii.pdf>
4. **Florica Topârceanu**, 06.06.2017 (actualizat 21.09.2017), *Raport privind participarea României la cea de a 40-a Reuniune Consultativă a Tratatului Antarcticii și la cea de a 20-a Reuniune a Comitetului pentru Protecția Mediului la Tratatul Antarcticii (ATCM 40 - CEP 20), 2017, Beijing, China.* <http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc2017/d1102-RaportDetaliatRomania-ATCM40-CEP20-2017Beijing.pdf>
5. **Florica Topârceanu și Mihaela Cotta**, 12 noiembrie 2015 - *Informare privind organizarea simpozionului de celebrare a 25 de ani de la semnarea Protocolului de la Madrid, care va avea loc pe 13 mai 2016 în cadrul ATCM XXXIX, Santiago, Chile.* <http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc-EducationOutreach/02InformareSimpozion2015-11-12-ATCM.pdf>
6. **Florica Topârceanu și Mihaela Cotta**, 4 octombrie 2016 (actualizat 16 decembrie 2016) - *Raport privind celebrarea pe plan internațional a 25 de ani de la semnarea Protocolului de la Madrid privind protecția mediului în Antarctica.* <http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc-EducationOutreach/01zRaportProtocolAniv25ani2016.pdf>
7. **Antarctic Treaty System Brochure** (Broșura Sistemul Tratatului asupra Antarcticii), 2017. http://www.ats.aq/documents/ATCM40/ww/atcm40_ww006_e.pdf
8. **About CCAMLR - Convention Area** / Despre CCAMLR - Zona Convenției (coordonate și hartă), 27 iunie 2017. <https://www.ccamlr.org/en/organisation/convention-area>
9. <https://www.ccamlr.org/en/organisation/commission>
10. **Teodor Gh. Negoită**, *Știință pe gheață cu chinezii în Antarctica*, Editura Fundației Antartice Române, București, 2004, ISBN 973-87807-0-2.
11. **Teodor Gheorghe Negoită**, *Ambasada României în Antarctica: Stația Law-Racoviță*, Editura Fundației Antartice Române, București, 2006, ISBN 10 973-87807-1-0.
12. *International Symposium on Polar Scientific Research*, Bucharest, Romania, November 15-16, 2006, Book of Abstracts, Volume I, Editat de **Teodor Gheorghe Negoită**, Fundația Antarctica Română, București, 2007, ISSN 1843-469X.
13. **Sergiu Fendrihan și Teodor G. Negoită**, *Psychrophilic microorganisms as important source for biotechnological processes* (Microorganismele psihrofile ca sursă importantă pentru procesele biotehnologice), pag. 133-172 în *Adaptation of Microbial Life to Environmental Extremes - Novel Research Results and Applications*, Editori *Helga Stan-Lotter și Sergiu Fendrihan*, Editura Springer Wien NewYork, 2011, ISBN 978-3-211-99690-4.
14. **Florica Topârceanu**, *Stația Law-Racoviță din Antarctica: Un vis împlinit în lumea aisbergurilor*, Biblioteca Bucureștilor, XV, nr. 2, februarie 2012, revistă editată de Biblioteca Metropolitană, București. <http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc2015/d0220-ArticolToparceanu.pdf>
15. **Plan Strategic pentru Cercetările Antarctice 2013-2020 propus de CNCA 2013** (vezi și IP 071 rev.1, ATCM, 2013). http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/comisii_CNCA_doc.htm

16. **Florica Topârceanu și Mihaela Cotta**, 20 februarie 2014 - *Informare privind statutul României în Sistemul Tratatului Antarctic*, adresată Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice (MMSC).
<http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc-EducationOutreach/06MMS-InfoAntarctica2014-CNCA.pdf>
17. **Legea nr. 163 din 11.12.2014** pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2014 privind aprobarea plății cotizației anuale a României ca Membru Asociat la Comitetul Științific pentru Cercetări Antarctice (SCAR), precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte, Act emis de Parlamentul României și publicat în Monitorul Oficial nr. 905 din 12 decembrie 2014.
<http://www.legex.ro/Legea-163-2014-137464.aspx>
18. **Nota de Fundamentare la Ordonanța Guvernului nr. 7/2014** privind aprobarea plății cotizației anuale a României ca Membru Asociat la Comitetul Științific pentru Cercetări Antarctice (SCAR) precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte, 2014.
http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc2014/d0805_NF_OG_7-2014.pdf
19. **Florica Topârceanu și Mihaela Cotta**, 24 septembrie 2015 - *Raport privind participarea CNCA la sondajul asupra structurii organizatorice a SCAR și alte activități recente ale României în SCAR*.
<http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc-EducationOutreach/05zRaportCNCA.pdf>.
(Citat din cuprins: Capitolul IV-4. Teodor Negoită premiat pentru cea mai bună prezentare orală la SCAR OSC Argentina 2010 (pag. 22-24), Capitolul V. Lista lucrărilor științifice la evenimentele internaționale organizate de SCAR în perioada 2001-2014 (pag. 24-27)
20. **SCAR**, *Environmental code of conduct for terrestrial scientific field research in Antarctica* (Codul de Mediu emis de SCAR pentru conducerea cercetării științifice în teren în zona antarctică terestră), Document IP4 (Agenda Item CEP 8a) prezentat de SCAR la ATCM-CEP 2009, Baltimore, SUA.
https://www.scar.org/scar_media/documents/science/Code_of_Conduct_for_Research_Jan09.pdf
<http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc-EducationOutreach/01wSCAR-CodulMediu2009.pdf> (traducere în limba română - 4 martie 2017).
21. **Participarea României** cu lucrări în cadrul sesiunii 36 - Educație, diseminare și instruire în domeniul antarctic la SCAR OSC (Conferința cu caracter deschis a SCAR) 2016, Kuala Lumpur, Malaezia.
<http://www.acad.ro/comisiiAR/Comisia-CNCA/doc-EducationOutreach/01SCAR-OSC2016.pdf>
22. <http://www.roice.ro/blog/prima-pagina-a-unui-jurnal-uimitor-roice-2015/>
23. <https://buenosaires.mae.ro/local-news/969>
24. **Australian Antarctic Division**: Leading Australia's Antarctic Program, *Foundation of Australia's new icebreaker laid* / Așezarea chilei noului spărgător de gheață al Australiei, 25 August 2017.
<http://www.antarctica.gov.au/news/2017/foundation-of-australias-new-icebreaker-laid>
25. **Extras din Nota 1 / 2018 a CNCA**: "...semnarea la Hobart (Australia), la 27 aprilie 2016, a contractului privind construcția, până în anul 2020, a noului spărgător de gheață al Australiei la Șantierul Naval DAMEN din Galați este rodul activității de lobby pe care Excelența Sa, Doamna Nineta Bărbulescu, Ambasadorul României la Canberra, pentru Australia și Noua Zeelandă, a inițiat-o în anul 2014..."

Sesiunea 4. **Viața sălbatică în regiunile polare**

Sesiunea 5. **Protecția mediului polar, un deziderat pentru fiecare dintre noi ca răspuns la schimbarea climatică globală**

1. **Gheorghe Neamu**, *Vegetația și Viața animală*, în *Geografia Antarcticii*, pag. 151-179, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982.
2. **Silviu Neaguț**, *Viața în lumea de gheață*, în *MIRAJUL ALB, Polul Nord - Polul Sud*, Editura Ion Creangă, București, 1985.
3. **Kamini Khanduri**, *Viața sălbatică a lumii în zonele polare*, (Desene) Mary Cartwright, (Ilustrații) Ian Jackson, (Ilustrația hărților) Aziz Khan, (Traducere) Adina Avramescu, Editura Aquila 93, 1994, ISBN 973-96506-4-3.
4. **Susan Joy Hassol (et al.)**, *Impacts of a Warming Arctic / Formele de impact ale unei Arctici care se încălzește*, ACIA / Arctic Climate Impact Assessment, 2004, Cambridge University Press, ISBN 0-521-61778-2.
5. **Sonia Bartoli, Aurelia Altieri**, (Traducere Elena Ionescu), *Animale din regiunile polare*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2007, ISBN 978-973-30-1929-9.

6. **Paul-Andrei Iordache**, *Drumuri în Groenlanda / Veje i Grønland / Ways of Greenland*, album fotografii și text, plus CD, traducere în limba engleză - Alice Iordache, traducere în limba daneză - Puiu Tiberius, 2009, Editura Myotis, ISBN 978-973-86478-5-5.
(Citat din pagina 2: "Rezultatele științifice ale Expediției Românești Groenlanda 2008, organizată de Institutul Român de Cercetări Polare și Institutul Astronomic al Academiei Române, sunt completate de acest album consacrat valorilor Groenlandei. Dr. Ing. Teodor Gh. Negoită")
7. **D.N. Thomas, G.E. Fogg, P. Convey, C.H. Fritsen, J.-M. Gili, R. Gradinger, J. Laybourn-Perry, K. Reid, D.W.H. Walton**, *Bird and mammals in polar regions, Climate change in polar regions, Human impact on polar regions*, in *The Biology of Polar Regions*, Oxford University Press, 2008, ISBN 978-0-19-929811-2 / 978-0-19-929813-6.
8. **Brigit Njåstad**, *Environmental and climate challenges*, in: *Norway in the Antarctic* (From conquest to modern science), Oslo / *Provocări climatice și de mediu*, în: *Norvegia în Antarctica* (De la cucerire până la știința modernă), 2008, ISBN 978-82-516-2702-3.
9. **Bettina Kaiser** (General Editor), **Becky Allen and Sandra Zicus** (Associate Editors), *Polar Science and Global Climate - An International Resource for Education and Outreach / Știința polară și climatul global - O resursă internațională pentru educație și diseminare*, PEARSON Custom Publishing, 2010, ISBN 978 1 84959 593 3. <http://www-pearsoned.co.uk/Bookshop/detail.asp?item=100000000391207>
10. **Gerard Cheshire**, *POLAR REGIONS - Exploring icy Wilderness of the Polar Regions / REGIUNILE POLARE - Explorarea pustietății de gheață din Regiunile Polare*, Published by Parragon in 2011, ISBN 978-1-4454-4433-8
11. **Jennifer Rhemann**, *Loking within and outside the Arctic to increase the governance capacity of the Arctic Council*, in *The Arctic Council: Its place in the future of Arctic governance*, Chapter 2, p. 30-59, Ed. Th. Axworthy, T. Koivurova, W. Hasanat, 2012, ISBN # 978-0-9737651-5-1.
http://gordonfoundation.ca/app/uploads/2017/03/2012_ArcticCouncilGovernance_WEB.pdf
12. **Veronika Meduna**, *SCIENCE ON ICE, Discovering the secrets of Antarctica / ȘTIINȚĂ PE GHEAȚĂ - Descoperind secretele Antarcticii*, Auckland University Press, 2012, ISBN 978 1 86940 583 0.
13. **Rodolfo Werner**, *Penguins and Krill – Life in a changing ocean / Pinguinii și krilul - Viața într-un ocean în schimbare*, Journal of Antarctic Affairs, Vol 1, March 2015. http://www.lighthouse-foundation.org/fileadmin/LHF/PDF/Penguins_and_Krill_-_Life_in_a_changing_Ocean_01.pdf
14. **CEP XX Report**, in Antarctic Treaty Consultative Meeting, *Final Report of the Fortieth Antarctic Treaty Consultative Meeting*, Beijing, China, 22 May - 1 June 2017, Vol. I, p. 115-197, published by Secretariat of the Antarctic Treaty, Buenos Aires, 2017, ISSN 2346-9897, ISBN (vol. I): 978-987-4024-43-5.
https://www.ats.aq/documents/ATCM40/fr/ATCM40_fr001_e.pdf
15. **Antarctic Ocean Alliance** - Protecting the Wild South, *Key Principles in Designating Marine Protected Areas and Marine Reserves / Principiile esențiale în desemnarea zonelor marine protejate și a rezervațiilor marine*. <http://www.antarcticocean.org/wp-content/uploads/2013/10/11969-AOA-A4-Fact-Sheet-Key-Principles.pdf>
16. **Antarctic Ocean Alliance** - Protecting the Wild South, *Antarctic Ocean Legacy: Securing Enduring Protection for the Ross Sea Region / Moștenirea Oceanului Antarctic: Securizarea protecției durabile a Mării Ross*. <http://www.antarcticocean.org/wp-content/uploads/2013/05/AOA-Ross-Sea-Report-Update-English.pdf>
17. **Antarctic Ocean Alliance** - Protecting the Wild South, *Antarctic Ocean Legacy: Towards Protection of the Weddell Sea Region / Moștenirea Oceanului Antarctic: Către protecția Regiunii Mării Wedell*. https://www.asoc.org/storage/documents/Publications/Antarctic_Ocean_Legacy_-_Towards_Protection_of_the_Weddell_Sea_Region.pdf
18. **The PEW Charitable Trusts**, *Antarctic Animal Photo Show World Worth Protecting / Fotografiile cu animalele antarctice arată că lumea merită să fie protejată*, 7 October 2016, Video.
<http://www.pewtrusts.org/en/multimedia/video/2016/antarctic-animal-photos-show-a-polar-world-worth-protecting>
19. **The PEW Charitable Trusts**, *Protecting the Southern Ocean Through Precautionary Management of Antarctic Krill / Protejarea Oceanului de Sud prin managementul preventiv al krilului antarctic*, Aug 2016.
http://www.pewtrusts.org/~media/assets/2016/08/protecting_southern_ocean_through_precautionary_management_of_antarctic_krill_final.pdf
20. **The PEW Charitable Trusts**, *A Network of Marine Protected Areas in the Southern Ocean - Protecting one of Earth's last great wilderness areas / O rețea de zone marine protejate în Oceanul de Sud - Protejarea uneia dintre ultimele mari zone sălbatice ale Pământului*, May 2017.
http://www.pewtrusts.org/~media/assets/2017/07/gpc_a_network_of_marine_protected_areas_in_the_southern_ocean.pdf

21. **Naveen R., Humphries G.R.W., 2017**, *State of Antarctic Penguins Report 2017 / Raport 2017 privind starea pinguinilor din Antarctica*, Oceanites, Inc., Chevy Chase, MD, USA. <https://oceanites.org/wp-content/uploads/2017/04/Oceanites-SOAP-Report-4-25-17.pdf>
22. **Chelsea Harvey**, *Scientists have discovered vast systems of flowing water in Antarctica. And that worries them / Oamenii de știință au descoperit sisteme vaste de apă curgătoare în Antarctica. Și asta îi îngrijorează*, The Washington Post, 19 April 2017. https://www.washingtonpost.com/news/energy-environment/wp/2017/04/19/the-surface-of-antarctica-is-covered-with-flowing-water-that-has-scientists-worried/?utm_term=.e2cd5b1985c9
23. **QA International 2018**, *The flora and fauna of polar regions: Arctic / Flora și fauna regiunilor polare: Arctica*. http://www.ikonet.com/en/visualdictionary/static/us/fauna_flora_arctic_region. ikonet.com (un portal enciclopedic) este un produs al QA International.
24. **Caitlyn Bishop (Blog)**, *The Plants of Antarctica / Plantele din Antarctica*, 2018, Oceanwide Expedition. <https://oceanwide-expeditions.com/blog/the-plants-of-antarctica>
25. **Animals in the Antarctic ice / Animale în gheața antarctică**, 15 noiembrie 2013. <https://www.youtube.com/watch?v=UoVe1Zuj3X8>
26. **Antarctica for kids: Cool facts about Antarctica for Children - freeSchool / Date remarcabile despre Antarctica pentru copiii de școală - Școala alternativă (independentă)**, 3 noiembrie 2017. <https://www.youtube.com/watch?v=t3StWheKtq8>
27. **Exploring the Arctic for kids: Arctic animals and Climates for Children FreeSchool / Explorarea Arcticii pentru copii: Animale arctice și climat pentru copiii de școală / 10 ianuarie 2018**. https://www.youtube.com/watch?v=_kA-_aro3II
28. **Polar Bear Ursus maritimus / Ursul Polar Ursus maritimus**, San Diego Zoo, 2018. <http://animals.sandiegozoo.org/animals/polar-bear>
29. **Top 10 Animals found in Arctic region / Topul celor mai importante 10 animale care se găsesc în Regiune Arctică**, 2018 TMW. <https://themysteriousworld.com/top-10-animals-found-in-arctic-region/>
30. **Top 10 Amazing Arctic Birds / Topul celor mai uimitoare 10 păsări arctice**, 2018 TMW. <https://themysteriousworld.com/top-10-amazing-arctic-birds/>
31. **Top 8 Amazing Antarctic Animals / Topul celor mai uimitoare 8 animale antarctice**, 2018 TMW. <https://themysteriousworld.com/top-10-animals-that-lives-in-antarctica/>
32. **The Polar Regions - Antarctica, Arctica, Geography, Climate, Fauna, Flora, Climate Change, Threats, Conservation (Teaching Dossier 1) / Regiunile Polare - Antarctica, Arctica, Geografie, Climat, Faună, Floră, Schimbări Climatice, Amenințări, Conservare** (Dosar 1 pentru activități de învățământ polar), 2006. http://www.educapoles.org/assets/uploads/teaching_dossiers_files/dp_cze_01_en.pdf
33. **Karin Lochte**, *Ocean acidification and carbon sequestration / Acidifierea oceanului și captarea carbonului*, 21 August 2009 (2016 International Polar Foundation). <http://www.sciencepoles.org/interview/ocean-acidification-and-carbon-sequestration>
34. **Agneta Fransson**, *Explaining ocean acidification and consequences for Arctic marine ecosystems / Explicarea acidifierii oceanelor și a consecințelor asupra ecosistemelor marine din Arctica*, 31 martie 2014. <http://www.sciencepoles.org/interview/explaining-ocean-acidification-and-consequences-for-arctic-marine-ecosystem>
35. **Antarctic Wildlife / Viața sălbatică din Antarctica**, British Antarctic Survey, Natural Environment Research Council, 2015. <https://www.bas.ac.uk/about/antarctica/wildlife/>
36. **Plants of the Arctic and Antarctic / Plante din Arctica și Antarctica**, The Ohio State University. <http://beyondepenguins.ehe.osu.edu/issue/polar-plants/plants-of-the-arctic-and-antarctic>
37. **Peter Convey, Tom Hart**, *Polar invasion: how plants and animals would colonise an ice-free Antarctica / Invazia polară: modul în care plantele și animalele ar coloniza o Antarctică fără gheață*, 15 september 2015. <http://theconversation.com/polar-invasion-how-plants-and-animals-would-colonise-an-ice-free-antarctica-47369>
38. **SCAR**, *Antarctic Climate Change and the Environment – 2017 Update / Schimbările Climatice Antarctice și mediul - Actualizare 2017*, IP 80 rev.1, ATCM-CEP 2017, Beijing, China. <https://scar.org/library/policy/antarctic-treaty/atcm-xl-and-cep-xx-2017-beijing-china/2966-atcm40-ip080/file/>
39. **SCAR Lecture: What does the United Nations Paris Climate Agreement Mean for Antarctica? / Ce semnificație are pentru Antarctica Acordul Climatic al Națiunilor Unite de la Paris?** (prezentare ppt la ATCM-CEP 2017). <https://www.scar.org/antarctic-treaty/atcm-presentations/3483-scar-lecture-2017/>

40. **Naish T.**, *What does the United Nations Paris Climate Agreement Mean for Antarctica? / Ce semnificație are pentru Antarctica Acordul Climatic al Națiunilor Unite de la Paris?*, *Antarctic*, 35(4), 46-51, 2017. <https://www.scar.org/scar-library/search/policy/science-to-policy/4967-un-paris-climate-agreement-antarctica-naish>
41. **Ana Maria Anitoiu**, *O colonie de 1,5 milioane de pinguini Adélie, descoperită în Antarctica*, 3.03.2018, News.ro. <https://www.news.ro/cultura-media/o-colonie-de-1-5-milioane-de-pinguini-ad-lie-descoperita-in-antarctica-1922404703402018030917928409>
42. **MediaFax.ro**, *Descoperire unimitoare în Antarctica ce anulează temerile: o colonie neștiută de 1,5 milioane de pinguini Adélie / Video* (imaginile aparțin CBS News)
<http://www.mediafax.ro/life-inedit/descoperire-uimitoare-in-antarctica-ce-anuleaza-temerile-o-colonie-nestiuta-de-1-5-milioane-de-pinguini-adelie-video-17047646>
43. **John Kotter & Holger Rathgeber**, *Aisbergul nostru se topește: schimbarea și succesul în orice condiții*, (*Our Iceberg is Melting. Changing and Succeeding Under Any Conditions*, St. Martin Press, 2005), Traducere de Monica Sibinescu, Ilustrații de Peter Mueller, Editura Publica, București, 2008, ISBN 978-973-88749-9-2 (*Fabulă* privind utilizarea a Opt Pași pentru a reuși într-o epocă a schimbărilor).
